

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΔΕΙ ΓΙΑ
ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΔΗΛΩΣΕΩΝ
ΧΡΗΣΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ
(ΤΝ)

Ζωή Γαβριλίδου
Συντονίστρια Δικτύου ΚΕΔΙΜΑ Ελληνικών ΑΕΙ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ
ΔΡΑΣΗ

ΚΕΔΙΜΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το τελευταίο διάστημα, η πανεπιστημιακή κοινότητα συζητά με έντονο ενδιαφέρον τη στάση που θα πρέπει να τηρήσει απέναντι στη χρήση εφαρμογών ΤΝ όπως το Chat GPT. Η απάντηση στο ερώτημα αυτό δεν είναι μονοσήμαντη. Εκείνο, όμως, στο οποίο πρέπει να συμφωνήσουμε όλοι είναι ότι το κάθε Ίδρυμα οφείλει να παρακινήσει το διδακτικό προσωπικό του να ενημερώνει στην έναρξη κάθε εξαμήνου τους φοιτητές και τις φοιτήτριες για την στάση που σκοπεύει να τηρήσει απέναντι σε εφαρμογές ΤΝ, εντάσσοντας τη συγκεκριμένη πληροφορία με τη μορφή δήλωσης

στο περίγραμμα μαθήματός τους. Στο έγγραφο αυτό περιλαμβάνονται προτάσεις που μπορούν να βοηθήσουν τα Ίδρύματα και το διδακτικό προσωπικό των ΑΕΙ της χώρας να ετοιμάσουν τέτοιες δηλώσεις προσαρμόζοντας τις στις δικές τους ανάγκες, στάσεις και προσδοκίες. Τα παραδείγματα δεν είναι εξαντλητικά, με τη λογική ότι στόχος είναι να χρησιμοποιηθούν ως ο γενικός καμβάς πάνω στον οποίο μπορεί να διαμορφωθεί με πιο προσωπικό τρόπο η προσέγγιση που εντέλει θα υιοθετηθεί από το κάθε ίδρυμα ή τον κάθε διδάσκοντα.

Κάποιες γενικές αρχές, ωστόσο, όπως οι ακόλουθες, καλό είναι να τηρηθούν:

- Ενημερώστε με σαφήνεια τους φοιτητές και τις φοιτήτριες για το ποιες χρήσεις της ΤΝ είναι ή όχι αποδεκτές εντός της πανεπιστημιακής κοινότητας ή σε συγκεκριμένο μάθημα και τι συνιστά παραβίαση της ακαδημαϊκής δεοντολογίας.
- Σε περίπτωση που η χρήση ΤΝ επιτρέπεται, επικοινωνήστε στους φοιτητές και τις φοιτήτριές σας τον ακριβή τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να παραπέμπουν (Οδηγός APA για χρήση ΤΝ, Chicago Manual of Style citation guidelines για χρήση ΤΝ, MLA guidelines για χρήση ΤΝ).
- Εξηγήστε στους φοιτητές και τις φοιτήτριες πώς η χρήση ΤΝ συνάδει με τα μαθησιακά αποτελέσματα και τους διδακτικούς στόχους του μαθήματος.
- Είναι σημαντικό να συνδεθεί με κάποιον τρόπο η Δήλωση Χρήσης Εφαρμογών ΤΝ με τον Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής του κάθε Ίδρυματος.
- Τέλος, ας δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο ύφος και τον τόνο του κειμένου (για το πώς το ύφος και ο τόνος ενός εγγράφου επηρεάζουν την μάθηση μπορείτε να παρακολουθήσετε αυτό το βίντεο).

2. ΤΕΣΣΕΡΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΝ

Οι συνηθέστερες πρακτικές γύρω από τη χρήση ΤΝ είναι οι ακόλουθες τέσσερις: (1) Απαγορεύεται η χρήση ΤΝ σε κάθε περίπτωση, (2) Επιτρέπεται η χρήση ΤΝ κατόπιν άδειας από τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα, (3) Επιτρέπεται η χρήση ΤΝ με ρητή αναφορά στη βιβλιογραφία, (4) Ελεύθερη χρήση χωρίς αναφορά. Παρακάτω ακολουθούν ενδεικτικές Δηλώσεις Χρήσης ΤΝ για καθεμιά από τις παραπάνω περιπτώσεις.

(1) Απαγορεύεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης σε κάθε περίπτωση

«Σε αυτό το μάθημα, θα αναπτύξουμε δεξιότητες και γνώσεις που είναι σημαντικές για τη διερευνητική μάθηση και την πρακτική εξάσκηση. Καθώς η χρήση εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης αναστέλλει την ανάπτυξη αυτών των δεξιοτήτων και γνώσεων, απαγορεύεται, σε αυτό το μάθημα, η χρήση εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης, όπως το ChatGPT ή το Dall-E 2. Αναμένεται από τους φοιτητές να παρουσιάζουν εργασίες που έχουν συγγράψει οι ίδιοι χωρίς βοήθεια από άλλους, συμπεριλαμβανομένων των αυτοματοποιημένων εργαλείων. Εάν δεν είστε βέβαιοι/ες αν κάποια εφαρμογή αποτελεί εργαλείο τεχνητής νοημοσύνης (TN) ή όχι, συζητήστε με τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα του μαθήματος. Η χρήση εργαλείων TN για οποιονδήποτε σκοπό σε αυτό το μάθημα παραβιάζει κώδικα δεοντολογίας και καλής πρακτικής του πανεπιστημίου και επισείει ποινή [...].»

(2) Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης κατόπιν άδειας από τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα

«Σε αυτό το μάθημα, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες επιτρέπεται να χρησιμοποιούν στις εργασίες τους εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης (TN), όπως το ChatGPT ή το Dall-E 2, μόνο κατόπιν σύμφωνης γνώμης του διδάσκοντα/της διδάσκουσας σε αιτιολογημένο γραπτό αίτημά τους που να εξηγεί πώς θα χρησιμοποιηθεί η Τεχνητή Νοημοσύνη στην εργασία τους. Ο διδάσκων/η διδάσκουσα δύναται να προτρέψει ή να δώσει άδεια στους φοιτητές να χρησιμοποιήσουν εργαλεία TN κατά τη διάρκεια δραστηριοτήτων του μαθήματος εφόσον θεωρεί ότι υποστηρίζουν τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος. Κάθε φοιτητής/φοιτήτρια αναμένεται να ολοκληρώνει χωρίς βοήθεια από τρίτους τις εργασίες στο μάθημα αυτό, εκτός και αν έχει δοθεί συναίνεση του διδάσκοντα/της διδάσκουσας σύμφωνα με την παραπάνω διαδικασία. Εάν δεν είστε βέβαιοι/ες αν κάποια εφαρμογή αποτελεί εργαλείο τεχνητής νοημοσύνης (TN) ή όχι, συζητήστε με τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα του μαθήματος. Η χρήση εργαλείων TN χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του διδάσκοντα/της διδάσκουσας σε αυτό το μάθημα παραβιάζει κώδικα δεοντολογίας και καλής πρακτικής του πανεπιστημίου και επισείει ποινή [...].»

(3) Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης με ρητή αναφορά στη βιβλιογραφία

«Σε αυτό το μάθημα, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες επιτρέπεται να χρησιμοποιούν εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης (TN), όπως το ChatGPT ή το Dall-E 2, σε ορισμένες εργασίες που θα ορίζονται από τον διδάσκοντα, εφόσον κρίνεται ότι υποστηρίζουν τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος. Οι εργασίες αυτές θα αναφέρονται με ρητό τρόπο στο περίγραμμα μαθήματος. Η χρήση εργαλείων TN δεν είναι υποχρεωτική, αλλά εφόσον αποφασίσετε να καταφύγετε σε αυτές θα πρέπει να παραπέμψετε χρησιμοποιώντας το σύστημα APA. Τυχόν παράλειψη παραπομπής θεωρείται παραβίαση του κώδικα δεοντολογίας και καλής πρακτικής του πανεπιστημίου και επισείει ποινή [...]. Εάν δεν είστε βέβαιοι/ες αν κάποια εφαρμογή αποτελεί εργαλείο τεχνητής νοημοσύνης (TN) ή όχι, συζητήστε με τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα του μαθήματος. »

(4) Ελεύθερη χρήση χωρίς αναφορά

«Σε αυτό το μάθημα οι φοιτητές και οι φοιτήτριες χρησιμοποιούν εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης (TN), όπως το ChatGPT ή το Dall-E 2, ελεύθερα χωρίς την υποχρέωση παραπομπής.»